

"Em sento estafat"

Lluís Llach, com un ciutadà més, se sent enganyat pel senyor González i pel PSOE, sobretot pel que fa al referèndum de l'OTAN. Havien promès, abans d'assolir el poder, fer el referèndum per sortir-ne i no per quedar-s'hi. Per això, els porta als Tribunals. Perquè els polítics no s'acostumin a aquesta pràctica de prometre una cosa i després fer-ne una altra, Lluís Llach afirma que, en cas de guanyar el plet, amb l'import dels danys i perjudicis, proposarà la creació d'un centre de formació permanent sobre comportament democràtic i reciclatge de polítics elegits.

—*El PSOE va prometre en el seu programa electoral un seguit de coses que no ha acomplert: 800.000 llocs de treball, la jubilació als 64 anys... i, Per què, doncs, aquest interès en el tema de l'OTAN?*

—No és que m'interessi més que els altres temes. Jo jugo un paper de «molt» petit mitjà de comunicació com a cantant i em sabia molt greu que la gent pogués interpretar que a través de la defensa d'algunes idees volgués fer demagògia o bé publicitat barata o coses d'aquestes. Sempre he intentat fugir-ne.

Em trobaria incòmode parlant dels aturats que no veuen el treball, com tampoc no estaria a gust defensant el tema dels 64 anys, ja que jo, per sort o per desgràcia, crec que per sort, no sóc pobre, no tinc problemes econòmics i tampoc no tinc 64 anys, encara que hi vaig arribant a poc a poc. Per tant, en aquests temes, la meua actitud només podria ser solidària. En canvi, la qüestió de l'OTAN m'afecta com a tothom. Perquè, contra tot el que s'està dient des de fa mesos, és un terreny on tot consisteix a aplicar una voluntat política delegada per la sobirania popular. Aquesta voluntat és sortir de l'OTAN.

—*Com se't va acudir demandar el PSOE i González?*

—Vaig conèixer per veïnatge i per, diguem-ne, coincidència filosòfica, un amic, Olivier Russbach, que després ha esdevingut president a París de l'Associació del Dret contra la Raó d'Estat. Crec que vàrem influir-nos mútuament moltíssim, entrant en terrenys de discussió conceptual amb gran passió. Aquest coneixement d'una persona que provenia del món jurídic em va fer sospitar que, mal-

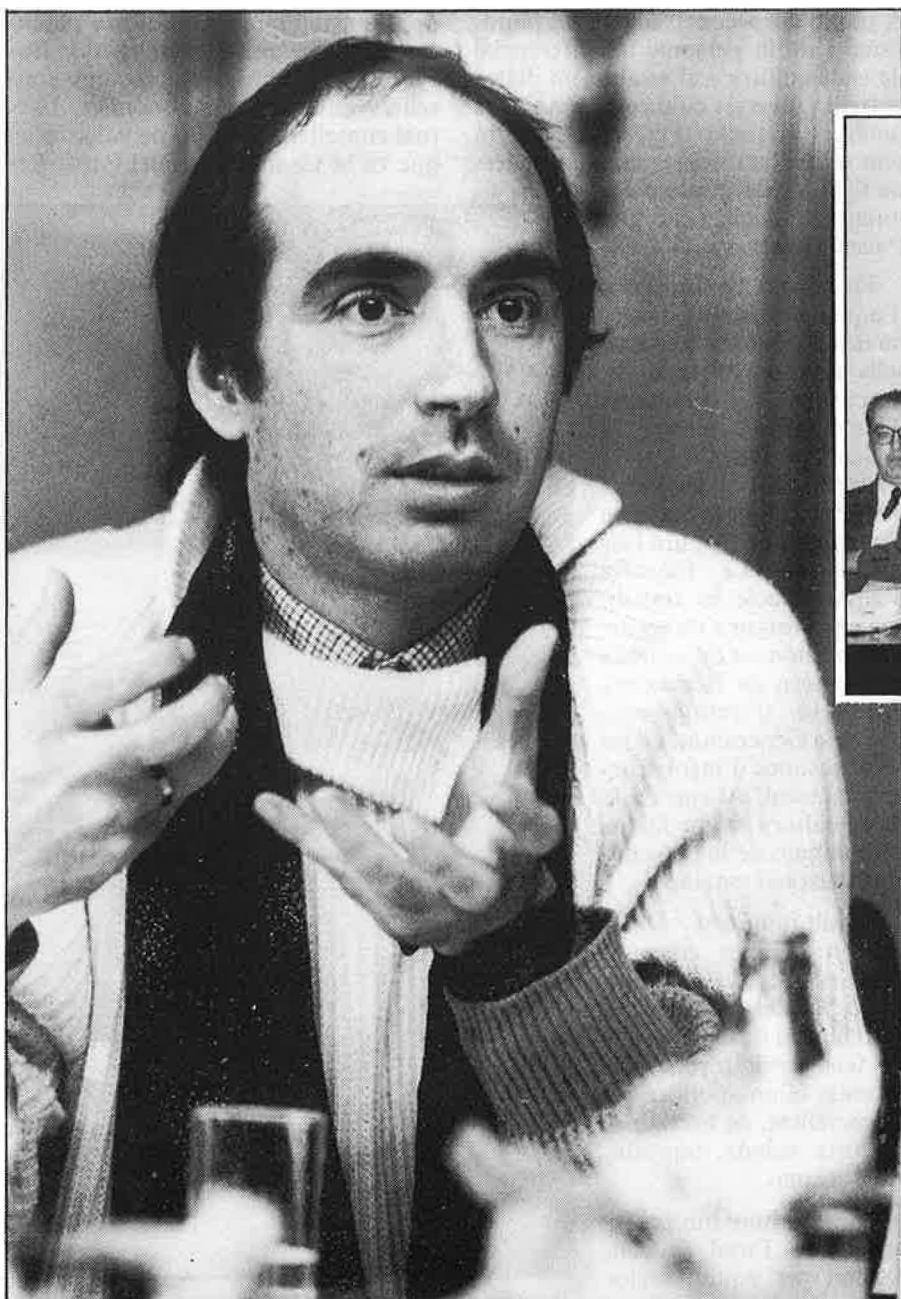
Lluís Llach ha demandat judicialment Felipe González, d'una banda, i el PSOE, de l'altra, per «incompliment de contracte», ja que la seua actuació des del govern no respon al programa electoral amb què es van presentar a les eleccions. Ací ho explica per a EL TEMPS.

Dolors Tubau

grat el que és el poder judicial, aquest no deixa de ser conseqüència, normalment, dels poders polítics que s'exerceixen des de fa segles, siguin democràtics, els darrers anys, siguin absolutistes de tota la vida. Tot plegat em va fer pensar que d'alguna manera el ciutadà podia utilitzar els serveis del poder judicial quan cregués que els seus interessos eren ferits.

—*Iactues en representació d'algun grup o organització política?*

—No. Es tracta d'una decisió personal. De totes maneres, utilitzo el consell de grups, tant jurídics com associatius. En aquest cas, un dia em vaig reunir amb uns senyors advocats, els vaig dir: «¿Què els sembla?», es van entusiasmar amb la idea i ho vam tirar endavant.

—El teu estatus de cantant et dona un cert accés a la premsa i, a més, tens les teves cançons. jPer què et decideixes per la vida jurídica?

—La ciutadania ha de crear els mitjans de control del poder. A part de la dicotomia esquerres i dretes, n'hi ha una altra que per a mi és transcendent i quasi més important, on segurament ens arrelaríem en gran part dels fonaments del pensament anarquista: ésser humà-govern. En aquesta espantosa dicotomia, penso que el poder ha tingut segles per anar fent un entramat de mecanismes i normatives de control dels ciutadans. En canvi, en una mirada macrohistòrica del món, el procés invers només comença molt lentament a partir de les primeres democràcies. Com que el poder, moralment, l'exerceix la classe política, la capacitat de control invers que va del ciutadà cap al govern és buit, no només de contingut sinó de camins de

PSOE? i Tens alguna cosa personal contra Felipe González?

—Ah, no ho sé, com reaccionaran. De fet, el que a mi m'agradaria és que reaccionés la gent.

Quant al senyor Felipe González, no hi tinc res en contra. Però exigeixo que els amics, parlant en termes polítics, és clar, no em traixin. Els enemics, entenc que em traixin, per això no els delego la meva sobirania. Fins i tot en una constitució com l'espanyola, que diuen que és molt moderna però que jo trobo tan tímida, es diu que la sobirania resideix en el poble, i nosaltres, que som els components d'aquest poble, fora que el poble no sigui una masturbació estranya només utilitzada en els moments convenients, som els qui deleguem la nostra sobirania a través del vot.

Una formació d'esquerres, sigui quina sigui i es digui com es digui, no puc acceptar que em traixi.

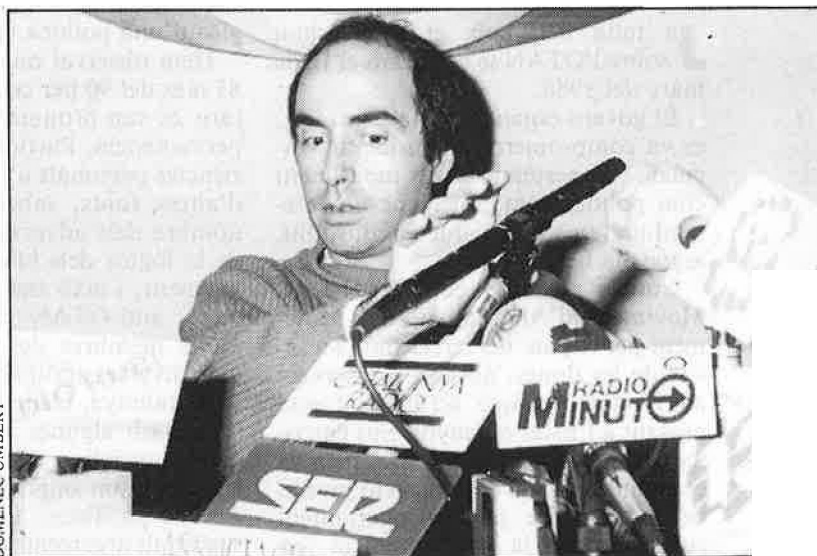
per demandar. I amb l'actitud actual del PSOE enfront de l'OTAN, se m'indueix d'una manera quasi escandalosa a no creure en la democràcia.

—Tu normalment dius que ets independentista...

—;No, sóc autodeterminacionista!

—Bé, però... iés contradictori per a un independentista presentar una demanda contra el govern espanyol?

—Sí, sí que ho és, absolutament. I jo assumeixo aquesta contradicció de la mateixa manera que n'he assumides d'altres en molts aspectes. Com a ésser humà, no he perdut mai el nord de les meves utopies, les grans utopies i les més petites. Diria que el meu muntatge d'aspiracions, de metes, és com una mena d'escala llarga, que sé que no arribaré a pujar els graons per veure-les, però en canvi sí que hi ha utopies més properes a mi, i això em suposa una mena de comportaments

Roda de premsa a Barcelona.

pràctica. I, des de l'ordre establert, l'única via que té el ciutadà, l'única resposta possible, és la utilització d'aquest poder que, almenys teòricament, és independent.

—jÉs una mostra de confiança a la justícia espanyola aquesta demanda?

—No, no es tracta d'atorgar-li confiança sinó de plantejar-li una pregunta. De fet, jo dic a la Justícia: ivostè és capaç de defensar-me?

La confiança es crea per la pràctica i de moment la justícia espanyola prové d'una història, d'un passat, que no n'inspiren massa. En tot cas, haurà de demostrar que es pot creure en la seva actuació diària i continuada. La seva credibilitat, és la mateixa justícia qui se l'haurà de guanyar. I esperem que així serà.

—iCom creus que reaccionarà el

—Parles de formacions d'esquerres, iés que et sents representat pel govern del PSOE?

—Aquesta és una qüestió que a mi em posa en una contradicció molt bèstia, però que al mateix temps m'encoratja. En última instància, demano una alternativa d'esquerres amb la qual segurament sóc molt més solidari que amb qui governava abans, malgrat totes les crítiques que li puguem fer. Fins i tot en un plantejament de futur, desitjo que a nivell d'Estat espanyol aquesta alternativa política segueixi en el poder abans que ho facin les altres alternatives que avui es coneixen i que tenen més possibilitats.

Perquè jo sóc d'esquerres i precisament perquè qui està en el poder es diu d'esquerres, em sento legítimat

distins. Sóc una persona que, per a les coses de cada dia, funciona amb un pragmatisme estrany. Sé que hi ha una sèrie de contradiccions. Sé que aconseguir un control de poder en general afavoriria, en aquesta escala de valors ascendent, anar-me apropant a metes més llunyanes.

—Ben mirat, i tens l'esperança que guanyarà el No?

—La veritat és que no voldria tenir un humor negre. Mai, quasi mai, he estat a favor de cap causa que hagi guanyat, però potser aquesta seria la primera, la qual cosa em podria crear un trauma a causa de l'exercici continuat de sado-maso a què m'he sotmès tota la vida, o qui sap si una victòria em produirà un esclat de joia infinita.